

Fundacje, stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie *Prawa o stowarzyszeniach* oraz przyjmujące płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15 000 EUR, również w drodze więcej niż jednej operacji,

Art. 2 pkt 1

29/12/2009 r.

Czy każda fundacja jest instytucją obowiązaną, bez względu na to czy dokonuje lub zamierza dokonywać transakcji podlegających rejestracji?

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami przepisów *ustawy* instytucją obowiązaną jest każda fundacja, bez względu na to, czy dokonuje lub zamierza dokonywać transakcji podlegających rejestracji. Tak więc każda fundacja ma obowiązek w szczególności:

- wyznaczyć osobę odpowiedzialną za wykonywanie obowiązków określonych w *ustawie*,
- wprowadzić wewnętrzną procedurę, o której mowa w art. 10a *ustawy*,
- zawiadamiać Generalnego Inspektora o transakcjach, których okoliczności wskazują, że mogą one mieć związek z praniem pieniędzy lub finansowaniem terroryzmu,
- wstrzymywać transakcje na żądanie Generalnego Inspektora,
- posiadać rejestr transakcji i rejestrować transakcje, o których mowa w art. 8 ust. 1 i 3 *ustawy*, przekazywać do Generalnego Inspektora informacje i dokumenty dotyczące tych transakcji, przechowywać przez wymagany okres rejestr transakcji oraz dokumentów dotyczących transakcji,
- zapewniać pracownikom udział w programie szkoleniowym,
- prowadzić analizy ryzyka w celu zastosowania odpowiednich środków bezpieczeństwa finansowego,
- prowadzić bieżącą i udokumentowaną analizę przeprowadzanych transakcji.

Jednocześnie informuję, że nowelizacją z dnia 25 czerwca 2009 r. art. 10 i art. 28 *ustawy* zostały uchylone.

29/12/2009 r.

Czy stowarzyszenia, które w ogóle nie przyjmują wpłat gotówkowych przekraczających 15.000 euro muszą stosować się do wszystkich obowiązków przewidzianych w *ustawie*?

Odpowiedź: Instytucją obowiązaną jest stowarzyszenie posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – *Prawo o stowarzyszeniach* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.) oraz przyjmujące płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15.000 EUR. Jeżeli stowarzyszenie jest stowarzyszeniem zwykłym lub stowarzyszeniem działającym na podstawie przepisów innych niż ww. ustawa lub stowarzyszeniem posiadającym osobowość prawną nie przyjmującym płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15.000 EUR to w takim wypadku nie jest instytucją obowiązaną. W ostatnim z ww. przypadków elementem rozstrzygającym o wyłączeniu z katalogu instytucji obowiązanych jest fakt nie przyjmowania płatności w gotówce w kwocie równej lub przekraczającej równowartość 15.000 EUR. Przyjęcie powyższego założenia w działalności

stowarzyszenia powinno jednak znaleźć odzwierciedlenie w dokumentach wewnętrznych regulujących jego działalność, aby wynikało z nich jednoznacznie, czy stowarzyszenie jest lub nie instytucją obowiązującą.

17/03/2010

Które stowarzyszenia są instytucjami obowiązującymi?

Przepisami *noweli* do katalogu instytucji obowiązanych włączono stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie ustawy *Prawo o stowarzyszeniach* oraz przyjmujące płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15.000 EUR, również w drodze więcej niż jednej operacji. Z brzmienia powyższego przepisu wynika więc, że, aby stowarzyszenie mogło zostać uznane za instytucję obowiązującą muszą zaistnieć **łącznie** dwie przesłanki:

- 1) stowarzyszenie musi posiadać osobowość prawną i być stowarzyszeniem utworzonym na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*,
- 2) stowarzyszenie przyjmuje płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15.000 EUR, również w drodze więcej niż jednej operacji

Art. 2 pkt 2

29/12/2009 r.

Jakie transakcje podlegają rejestracji w przypadku fundacji i stowarzyszeń?

Odpowiedź: Mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowego sposobu realizacji przepisów *ustawy*, pod pojęciem „pomocy finansowej” należy rozumieć nie tylko pomoc charytatywną wypłacaną osobie fizycznej, ale również wszelkie inne formy pomocy udzielanej przez fundację takie jak np. darowizny lub dofinansowanie określonych działań w oparciu o umowy cywilno-prawne. Darowizna przyznana przez fundację innej organizacji na realizację określonego projektu będzie również podlegała obowiązkowi rejestracji.

Obowiązek rejestracji transakcji spoczywa na fundacjach od 1 maja 2004 r. czyli od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. Natomiast na stowarzyszeniach jako nowej instytucji obowiązanej dodanej *nowelą*, obowiązek rejestracji transakcji zgodnie z art. 18 ust. 3 *noweli* spoczywał będzie dopiero po wprowadzeniu przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 *noweli*. Przedmiotowy przepis wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia *ustawy*. tj. od dnia 7 października 2009r.

Art. 2

29/12/2009 r.

Czy stowarzyszenie staje się instytucją obowiązującą dopiero od momentu przyjęcia wpłaty gotówkowej przekraczającej 15 000 EUR?

Odpowiedź: Zgodnie z postanowieniami art. 2 pkt 1 lit s *ustawy* instytucjami obowiązującymi są stowarzyszenia posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie *Prawa o stowarzyszeniach*, oraz przyjmujące płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 15 000 EUR, również w drodze więcej niż jednej operacji.

Stowarzyszenie staje się instytucją obowiązującą w momencie przyjęcia pierwszej wpłaty gotówkowej przekraczającej równowartość 15 000 EUR oznacza to, że stowarzyszenie

w chwili jej przyjmowania powinno być przygotowane do realizacji obowiązków wynikających z przepisów *ustawy*.

Jednocześnie informuję, że:

- art. 16 *noweli*, obliguje instytucje obowiązane do dostosowania wewnętrznych procedur do wymagań określonych w art. 10a *ustawy* w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie *noweli*,
- art. 18 *noweli* stanowi, że podmioty, które z dniem wejścia w życie *noweli* stały się instytucjami obowiązanymi są zwolnione z obowiązku rejestracji transakcji, o których mowa w art. 8 ust. 1 *ustawy* oraz przekazywania ich do Generalnego Inspektora do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 13 *ustawy*.

Art. 8

29/12/2009 r.

Czy obowiązek rejestracji transakcji obejmuje te instytucje obowiązane, które nie przeprowadzają transakcji lub nie przyjmują dyspozycji lub zleceń do przeprowadzenia transakcji?

Odpowiedź: Artykuł 2 pkt 1e *ustawy* definiuje „przeprowadzenie transakcji”, jako „wykonanie zlecenia lub dyspozycji klienta przez instytucję obowiązaną”. Na potrzeby przepisów *ustawy* za klienta fundacji należy uznać podmiot, który uzyskał od fundacji pomoc materialną (finansową lub niefinansową). Jeżeli w przekazaniu pomocy finansowej uczestniczy jednocześnie bank, którego klientem jest fundacja, również na nim spoczywał będzie obowiązek zarejestrowania transakcji spełniających kryteria określone w przepisach *ustawy*. Tak więc faktyczne przeprowadzenie transakcji przez fundację składać się będzie z dwóch elementów: 1) przeprowadzenie transakcji przez fundację poprzez podjęcie decyzji o przyznaniu wsparcia finansowego określonemu podmiotowi (klientowi fundacji); 2) przeprowadzenie transakcji przez bank (na zlecenie fundacji) poprzez przekazanie środków finansowych beneficjentowi pomocy. Zarejestrowanie transakcji przez fundację powinno nastąpić po przeprowadzeniu transakcji przez bank. W przeciwnym wypadku zarejestrowana przez fundację transakcja nie będzie odzwierciedlała stanu faktycznego – do czasu realizacji transakcji przez bank, beneficjent pomocy (klient fundacji) nie otrzyma faktycznego wsparcia finansowego.

W związku z powyższym Departament Informacji Finansowej nie może podzielić stanowiska przedstawionego w piśmie, że fundacja nie jest podmiotem przeprowadzającym transakcje, w związku z czym nie dotyczy jej obowiązek rejestrowania transakcji.

09/03/2010 r.

Fundacja udziela pożyczek na budowę małych elektrowni wodnych. Wartość pożyczki może wynosić do 200 000,00 zł. Pożyczka wypłacana jest transzami. Po otrzymaniu pierwszej transzy pożyczkobiorca rozlicza się z otrzymanych środków i otrzymuje kolejną transzę. Wartość części transzy nie przekracza 15 000,00 euro. Czy transze które nie przekraczają tej wartości należy zgłaszać jako powiązane (ponieważ wartość

umowy przekracza 15 000,00 euro), czy należy zgłaszać tylko transze powyżej 15 000,00 euro (jako niepowiązane)?

Odpowiedź: Artykuł 8 ust. 1 *ustawy* definiuje „transakcję powiązaną”, jako „transakcję, przeprowadzaną za pomocą więcej niż jednej operacji, których okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane i zostały podzielone na operacje o mniejszej wartości z zamiarem uniknięcia obowiązku rejestracji”. Podział transz pożyczki wynika z umowy zawartej pomiędzy Fundacją, a pożyczkobiorcą zatem nie cechuje się kryterium celowości dzielenia kwoty ponadprogowej w celu uniknięcia rejestracji. Jeżeli w uznaniu Fundacji pożyczkobiorca celowo w ww. sposób skonstruował umowę aby uniknąć rejestracji transakcji, powinna zarejestrować ją jako powiązaną.